

NUORET HELSINGISSÄ 2011 –TUTKIMUS

Nuoret Helsingissä 2011 -tutkimus on Helsingin kaupungin tietokeskuksen, opetusviraston ja nuorisoasiainkeskuksen yhteishanke. Tutkimuksella tuotetaan tietoa nuorten vapaa-ajasta ja harrastuksista. Osa kysymyksistä koskee nuorten koulunkäyntiä ja tulevaisuuden suunnitelmia, perhettä ja muita asioita kuten yleistä viihtymistä omalla asuinalueella, vaikutusmahdollisuuksia ja ympäristöasenteita. Tutkimus jatkaa Helsingin kaupungin nuorisotutkimuksen perinteitä, sillä nuorten vapaa-aikaa on tietokeskuksessa tutkittu aiemmin myös vuosina 1982, 1990 ja 2000.

Tarkempaa tietoa tutkimuksesta löytyy Nuoret Helsingissä 2011 -tutkimuksen Internet-sivuilla, joilla voit tutustua muihin jo julkaistuihin artikkeleihin ja esittää kysymyksiä suoraan tutkijoille. Uusia artikkeleita julkaistaan sivuilla viikoittain. Tulokset julkaistaan tutkimusraporttina vuoden 2012 aikana Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia -sarjassa.

Tutkimusaineisto koostuu peruskoulun 5.–9. luokkalaisten ja lukion 1. ja 2. vuositasen oppilaiden, eli iältään 11–19-vuotiaiden vastauksista 42 koulusta eri puolelta Helsinkiä.

Yhteystiedot:

Tutkija Vesa Keskinen,
puh. 040 334 4784,
vesa.keskinen(at)hel.fi

**Projektitutkija
Anna Sofia Nyholm,**
puh. 040 334 4785,
sofia.nyholm(at)hel.fi

**Nuoret Helsingissä 2011
-tutkimuksen internet-sivut:**
[http://www.hel2.fi/tietokeskus/
Nuoret_Helsingissa_2011/](http://www.hel2.fi/tietokeskus/Nuoret_Helsingissa_2011/)

**Helsingin kaupungin
tietokeskuksen internet-sivut:**
<http://www.hel.fi/hki/Tieke/fi/Etusivu>

LUKUKAUSIEN AIKAINEN TYÖSSÄ- KÄYNTI

Koululaisten lukukausien aikainen työssäkäynti ei ole Suomessa ollut pariinkymmeneen vuoteen mielenkiinnon kohteena. Huomio on keskittynyt nuorten vaikeaan työmarkkinoille pääsyyn ja nuorisotyöttömyyteen. Helsingin nuorten vapaa-aikaa ja harrastuksia koskevissa tutkimuksissa koulun ohella tapahtuvaa työssäkäyntiä on kysytty vuosina 1990, 2000 ja 2011. Kunakin tutkimusvuotena asiaa on kysytty peruskoulun 8.-luokkalaisilta ja sitä vanhemmilta. Työssäkäyntiä on kysytty eri tutkimusvuosina hieman eri tavalla. Vuosina 1990 ja 2000 kysys kuului **"Käytkö tällä hetkellä työssä koulun ohella (iltapäivisin, iltaisin tai viikonloppuisin)?** Vastausvaihtoehtoina oli En ja työssäkäynnin säännöllisyyttä mittaavat vastausvaihtoehdot. Vuonna 2000 nämä vaihtoehdot pitivät sisällään myös tuntimäärien kysymisen.

Vuoden 2011 tutkimuksessa työssäkäyntiä selvitettiin kysymyksellä **"Jos käyt tällä hetkellä palkkatyössä, merkitse minkä vuoksi?"** Tämän jälkeen vastaaja sai valita valmiista vaihtoehdoista useita syy-vaihtoehtoja. Ensimmäinen vaihtoehto oli "En käy palkkatöissä".

On vaikea arvioida, kuinka paljon ja mihin suuntaan vuoden 2011 kysymysmuoto on vaikuttanut työssäkäyntiosuuksiin. Joka tapauksessa työssäkäyvien osuuden kasvu vuodesta 2000 vuoteen 2011 on niin suuri, ettei se voi selittyä pelkästään sillä, miten asiaa on kysytty.

Koululaisten työssäkäynti yleistynyt vuodesta 2000

Koululaisten lukukausien aikainen työssäkäynti vähentyi vuodesta 1990 vuoteen 2000. Vähentymisen keskeisinä syinä nähtiin tuoloin (Keskinen 2011, 82) 1990-luvun laman jälkimainingit sekä työaikasäännökset, jotka vaikeuttivat alaikäisten töihin päästyä esimerkiksi hampurilaisravintoloihin.

Uusimpien tietojen mukaan koululaisten työssäkäynti näyttäisi jälleen yleistyneen. Koululaisista reilu kolmannes kävi keväällä 2011 koulun ohessa töissä, tytöt ja pojat yhtä yleisesti. Ruotsinkielisten nuorten keskuudessa lukukausien aikainen työssäkäynti oli vieläkin yleisempää.

Taulukko 1. Koululaisten lukukausien aikainen työssäkäynti yläasteella ja lukiossa vuosina 1990, 2000 ja 2011

	Töissä, %		
	1990	2000	2011
Kaikki	34	24	36
Yläaste (8. ja 9. luokka)	31	20	33
Lukio (1. ja 2. luokka)	43	28	40

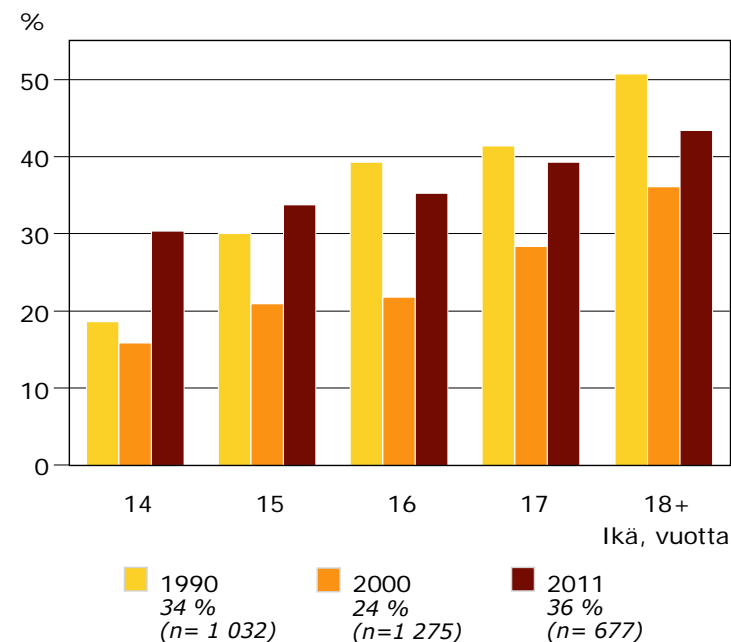
Työssäkävien osuuden kasvu vuodesta 2000 vuoteen 2011 on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($p < 0.001$).

Mikä sitten selittää uudelleen yleistyneen työssäkäynnin? Nuorten lisääntynyt oman rahan tarve on varmaan yhtenä selityksenä. Uusimmassa tutkimuksessa ei kysytty työssäkäynnin säännöllisyyttä eikä esimerkiksi viikoittaista työaikaa. Olisikin mielenkiintoista tietää, mitä esimerkiksi nuorimmat 14–15-vuotiaat työssäkävivät nuoret tekivät työkseen? Voi olla, että nykyään työssä käy-

dään harvemmin ja tehdään vähempiä tuntimääriä kuin 90-luvun alussa.

Se, millainen perheen taloudellinen tilanne oli, ei vaikuttanut työssäkäynnin yleisyyteen. Työssäkävillä oli käytössään selvästi enemmän omaa rahaa kuin ei työssäkävillä. Työssäkävillä 21 prosentilla oli mielestään runsaasti rahaa käytössään. Työssä käymättömällä vastaava osuus oli 12 prosenttia.

Kuvio 1. Koululaisten lukukausien aikainen työssäkäynti iän mukaan Helsingissä keväällä 1990, 2000 ja 2011

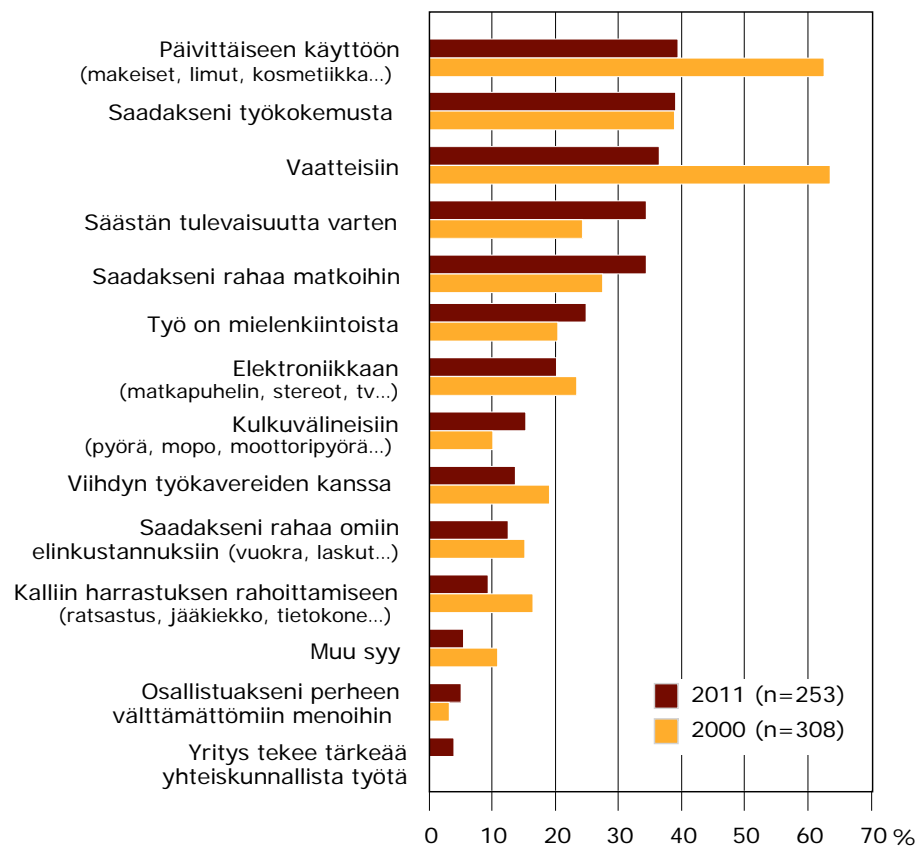

Miksi töissä käydään?

Työssäkäynnin syitä kysyttiin 14 valmiin vastausvaihtoehdon avulla. Samoin meneteltiin vuonna 2000, mutta yhtä vastausvaihtoehtoa pienemmällä määrällä. Vuonna 2011 vastaukseksi saatiin 750 syytä eli 2,9 mainintaa per työssäkäyvä koululainen.

Oman rahan saaminen ja sen käyttö omiin tarpeisiin oli luonnollisesti yleisin syy käydä työssä koulun ohessa. Nykynuorten vastauksista korostui kuitenkin myös pitempijänteinen tai järkipäisempi rahan tarve matkoihin, säästäminen tulevaisuutta varten ja kulkuvälinehankinnat. Vuonna 2000 työssäkävien vastauksissa korostui voimakkaasti päivittäisen kulutuksen rahoittaminen ja vaatteet.

Kuvio 2. Työssäkäynnin syyt työssäkävistä vuosina 2011 ja 2000

Lähde:

Keskinen, Vesa (2001) *Kiirettä pitää. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuksia 2001:10.*

Saadut tulokset herättävät ehkä enemmän kysymyksiä kuin antavat vastauksia. Mikä selittää suhteellisen yleisen lukukausien aikaisen työssäkäynnin, miten nuoret ovat saaneet työpaikkansa, missä he käyvät töissä?